

Sensorveiledning ECON3720/4720 – våren 2005

Løsningsforslag på stikkords form

Oppgave 1.

I det store og hele økning i levealder bortsett fra i Øst-Europa, der det mange steder har vært liten eller ingen forbedring etter ca 1965 og perioder med fall, spesielt etter 1990. Spesielt problematisk i (ex)Sovjet. Fattigdom, politikk, psykososialt stress => dårlig forebygging/behandling av hjerte/karsykdommer, kosthold, alkohol/ulykker. Særlig stor forbedring i Sør-Europa. Økende kjønns-gap/mennene står stille i et par tiår i N og andre land (senere avtagende kjønns-gap). Vedvarende forskjeller innen de enkelte land: mellom regioner, sosialgrupper (kunnskap, kjøpekraft -> livsstil: mye informasjon om dette i Ross; kan i prinsippet skrive mye), gifte/ugifte (pga omsorg/seleksjon).

Oppgave 2.

Alder ved fødsel f.eks. opp.

I starten: nedgang i fødselsratene for de yngste, ingen endring for de eldre (totalt -)

Deretter: fortsatt nedgang for de yngste, oppgang for de eldre (totalt 0)

Deretter: ikke mer nedgang for de yngste, oppgang for de eldre (totalt +)

Til slutt: stabilitet

Oppgave 3.

Kunne bidra til positiv: De er kanskje gift i større utstrekning (ikke *sikkert* de er det; lav giftermålsrate mens de går på skole, usikker effekt av utdanningsnivå i seg selv – to modeller for dette: spesialisering/pooling-of-resources; evt effekt gjennom verdier, se nedenfor); høyere inntekt for familien kan ha positiv effekt (men kan også tenkes det slår ut i forventninger om mer bruk av penger på hvert barn)

Kunne bidra til negativ: Høyt lønns-potensial=> høy tappt inntekt for moren, skjønt mindre aktuelt for disse fødselskullene pga barnehager og lignende (også diskutert i Kravdal 1996) Bedre prevensjonsbruk?

Aner ikke mønsteret når det gjelder preferanser. Kanskje mindre mas med barn for de høyt utd pga mer fleksibelt arbeid? LS 1988 finner at utd=> postmat og individualisering (Europa på 1970-tallet). Statistisk negative innvirkning av dette på ønske om 3 barn (virker kanskje gjennom preferanser, evt familiesituasjon eller virking av ikke-gift på fruktbarhet - se ovenfor) og faktisk antall barn (gjennom det samme pluss abort). Det siste litt vanskelig, men omfattet av semesteroppgave, som er gjennomgått.

Dessuten (kjernepkt Kravdal 2001, forklart på nytt i eget notat, men vanskelig): Gitt alder, er de høyt utd ”selektert” for høyere fruktbarhet. Hvis første, andre og tredje fødselsrater modelleres simultant med felles uobservert faktor lagt til, forsvinner den positive effekten.

Noen vil kanskje påpeke at utdanningsaktivitet er minst like viktig som -nivå, men dette er mindre relevant i denne fasen av livet. (Trenger heller ikke gjøre noe nummer av hvorvidt utdanning er målt løpende eller ved alder 40, som i K 2001).

Oppgave 4.

Dette er relativt vanskelig, for man må sette sammen argumenter fra pensum på en ny måte.

Kan evt ta utgpkt i Beckers skilsmissteori: Ny info, nye begivenher=> ikke lenger positivt utbytte / evt ny partner => brudd hvis ikke strenge normer mot det. Lavt utbytte i utg.spkt. øker sannsynligheten for brudd. Grunner til lavt utbytte: for eksempel han lav inntekt (og hun iflg Oppenheimer).

Slike determinanter kan "gå i arv".

Dessuten direkte effekt: skilt => emosjonelle problemer (pga bruddet eller den underliggende konflikt; se Amato), sambo (se Cherlin et al, kan supplere med: tvil om forhold generelt, som er en av 4 hovedgrunner til å velger sambo) => lettere brudd (utdyper hos Kravdal 1997).

På den annen side. Hvis egen opplevelse av brudd oppfattes som problematisk => spesielt forsiktig med å inngå forhold eller bryte hvis dårlig (ikke tatt opp i pensum).

